

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΟΤΗΤΩΝ Α΄ ΤΑΞΗΣ – ΕΝΟΤΗΤΑ 6 (Φάση Β΄)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

«Μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει ...»

ΤΟΠΟΣ

Το σχολείο μας (και η περιοχή γύρω από το σχολείο μας)

ΠΡΟ-ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

1. Γεωγραφικό Ερώτημα προς διερεύνηση:

«Στην πρώτη ενότητα γνωρίσαμε το σχολείο μας. Θα αλλάξουν κάποια στοιχεία στο σχολείο μας μέχρι το τέλος της χρονιάς ή θα παραμείνουν όλα ίδια όλο τον καιρό που θα περάσει;»

ή

«Σήμερα ο καιρός είναι διαφορετικός. Τι άλλαξε; Τι θα αλλάξει μέχρι το τέλος της χρονιάς;»
2. Η ενότητα αυτή **υλοποιείται σε τρεις φάσεις**, με την έναρξη να τοποθετείται χρονικά το α΄ τρίμηνο και την ολοκλήρωση στο γ΄ τρίμηνο, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Α. ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (Οκτώβριος, περίπου δύο 40λεπτα μαθήματα)

Η **έναρξη** της ενότητας ενδείκνυται να γίνει αμέσως μετά την ολοκλήρωση της Ενότητας Α1 - «Γνωρίζω το σχολείο μου», που χρονικά τοποθετείται περί τα μέσα/τέλη του Οκτώβρη, οπότε και αρχίζουν οι πρώτες ορατές αλλαγές με την έλευση του φθινοπώρου.

Β. ΕΞΕΥΡΕΣΗ–ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (κατά τη διάρκεια της χρονιάς, σε τακτά χρονικά διαστήματα, περίπου έξι 40λεπτα μαθήματα)

  - Για να είναι εφικτή η ολοκλήρωση όλων των σταδίων της πορείας διερεύνησης, είναι εξαιρετικά σημαντική η συστηματική **τήρηση και καταγραφή των μετρήσεων και των παρατηρήσεων**, όπως περιγράφονται στις δραστηριότητες. Άμεση είναι η ανάγκη εξασφάλισης ενός **ηλεκτρονικού θερμομέτρου**.
  - Στη φάση αυτή, πρέπει να υλοποιηθεί και το τμήμα της Ενότητας, που αφορά στην προσαρμογή των ανθρώπων κατά τη διακίνησή τους όταν βρέχει. Οι εν λόγω δραστηριότητες μπορούν να υλοποιηθούν οποιαδήποτε βροχερή μέρα κατά τη διάρκεια της χρονιάς.

Γ. ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ–ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ / ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (γ΄ τρίμηνο, Μάιος, περίπου έξι 40λεπτα μαθήματα)

Η αξιοποίηση των μετρήσεων και των παρατηρήσεων, καθώς και η ολοκλήρωση της ενότητας, συστήνεται να γίνει γύρω στο τέλος Μαΐου, οπότε θα είναι ορατές και οι αλλαγές στη χλωρίδα, τη θερμοκρασία και την ενδυμασία των ανθρώπων, που παρατηρούνται προς το τέλος της άνοιξης. Για τους μήνες του καλοκαιριού, που εμπίπτουν στην περίοδο των καλοκαιρινών διακοπών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλα δεδομένα (π.χ. από δελτία καιρού των μηνών Ιουλίου και Αυγούστου).
3. Στην Ενότητα χρησιμοποιείται η **Αφίσσα Τοίχου** που έχει ετοιμαστεί από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων και θα διανεμηθεί στις σχολικές μονάδες (μία Αφίσσα για κάθε τμήμα της Α΄ τάξης). Η Αφίσσα θα πρέπει να αναρτηθεί σε περίοπτη θέση σε έναν από τους

τοίχους της τάξης και θα πρέπει να αποφεύγεται η γραφή στην επιφάνειά της (π.χ. με μαρκαδόρο), καθώς οι Αφίσες Τοίχου θα χρησιμοποιούνται κάθε χρόνο από τα τμήματα της Α΄ τάξης. Τα δεδομένα (θερμοκρασία, εικονίδια και φωτογραφίες) θα πρέπει να επικολλούνται στην Αφίσα Τοίχου με **εύπλαστη συγκολλητική ύλη** (π.χ. blu-tack)

ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

1. **Έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (παρέχονται):** Φύλλα Εργασίας, Αφίσα Τοίχου
2. **Προς εκτύπωση (παρέχονται):** εικονίδια, φωτογραφίες (αλλαγές στην ενδυμασία, αλλαγές στη βλάστηση)
3. **Εξεύρεση από τον/την εκπαιδευτικό:** ηλεκτρονικό θερμόμετρο, φωτογραφική μηχανή, φωτογραφίες, μικρά χαρτονάκια, εύπλαστη συγκολλητική ύλη, μαρκαδόρος, γόμες τύπου stick, βιντεοπροβολέας

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Και οι τρεις φάσεις υλοποίησης της ενότητας (βλ. «Προ-οργανωτής Ενότητας» πιο πάνω αναμένεται να υλοποιηθούν σε, συνολικά, δεκατέσσερα περίπου 40λεπτα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων και των βιωματικών δραστηριοτήτων (μετρήσεις και καταγραφές θερμοκρασίας, περιήγηση, λήψη φωτογραφιών). Ο χρόνος αυτός περιλαμβάνει τόσο τα δύο εναρκτήρια μαθήματα της Α΄ φάσης, όσο και την καταγραφή και εξασφάλιση των δεδομένων κατά τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, την περιήγηση εντός της σχολικής μονάδας, καθώς και τα μαθήματα για την ολοκλήρωση της ενότητας περί τα τέλη Μαΐου.

ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ο χρόνος, που απαιτείται για προετοιμασία και των τριών φάσεων της ενότητας εκ μέρους του/της εκπαιδευτικού, υπολογίζεται σε περίπου δύο-τρεις ώρες για ολόκληρη την ενότητα (περίπου 15-20 λεπτά ανά 40λεπτο μάθημα κατά αναλογία), από τον οποίο τα 45 λεπτά (3 μαθήματα στην Γ΄ Φάση, επί 15 λεπτά) αφορούν στη μεταφορά και ετοιμασία του βιντεοπροβολέα στην αίθουσα διδασκαλίας για προβολή φωτογραφιών που θα ληφθούν. Ο υπόλοιπος χρόνος αυτός αφορά α) στην καταβίβαση και τη μελέτη του ψηφιακού υλικού από την ιστοσελίδα, β) στο κόψιμο των εικονιδίων «κρυνόμε», «ζεστάνομαστε», «αιθανόμαστε άνετα», γ) στο κόψιμο του Φύλλου Καταγραφής Παρατηρήσεων από τα βιβλία με τα Φύλλα Εργασίας (Παράρτημα, σελ. 51), δ) στην εκτύπωση και στο κόψιμο φωτογραφιών που θα ληφθούν, ε) στη συγκέντρωση των υπόλοιπων υλικών.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ (ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ) ΘΕΩΡΙΕΣ

1. Κάθε διαφορετική εποχή συνδέεται με αλλαγές στο τοπίο και στα χαρακτηριστικά του.
2. Θερμοκρασία θερμικής άνεσης θεωρείται η θερμοκρασία που προσφέρει αίσθημα θερμικής άνεσης στους ανθρώπους. Το εύρος των αριθμητικών θερμοκρασιών δεν είναι απόλυτο, καθώς το

αίσθημα άνεσης επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες, όπως είναι το ποσοστό υγρασίας στην ατμόσφαιρα και οι άνεμοι.

3. Οι άνθρωποι αναγκάζονται να προσαρμόζονται με διάφορους τρόπους στις αλλαγές που συμβαίνουν γύρω τους.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΙ (για την Β΄ και την Γ΄ Φάση της Ενότητας)

αλλαγές-αλλάζει, θερμόμετρο, κρυώνουμε, ζεσταινόμαστε, αισθανόμαστε άνετα, μήνες, ενδυμασία, ρούχα, παλτό, μπότες, βαθμοί, στεγασμένη/-ος, ψηλή θερμοκρασία, χαμηλή θερμοκρασία, μέτρια θερμοκρασία, ψυχρός καιρός, θερμός καιρός, ήπιος καιρός, φύλλα, φυλλοβόλα, κιτρινίζουν, εποχές, φθινόπωρο, χειμώνας, άνοιξη, καλοκαίρι.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ένα συνεκτικό και επαρκές σώμα γνώσεων

Τα παιδιά:

- να αναγνωρίζουν ονομαστικά τα στοιχεία του χώρου που μελετούν, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο (εποχές, φθινόπωρο, χειμώνας, άνοιξη, καλοκαίρι, μήνες, χιόνια φύλλα, φυλλοβόλα, σύννεφα, βροχή, ενδυμασία, παλτό, μπότες, ρούχα, πρασινίζουν, κιτρινίζουν, ανθίζουν, ψηλή θερμοκρασία, χαμηλή θερμοκρασία, μέτρια θερμοκρασία, ψυχρός καιρός, θερμός καιρός, ήπιος καιρός)
- να βρίσκουν και ονομάζουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα αντικειμένων ή στοιχείων του χώρου στον οποίο έχουν εστιάσει την προσοχή τους (π.χ. θερμοκρασία, βροχή, χαρακτηριστικά των φυτών, τρόπος ένδυσης)
- να περιγράφουν αλλαγές που συμβαίνουν σε έναν τόπο κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου (αλλαγές στη φύση –θερμοκρασία και βλάστηση– και στην ενδυμασία των ανθρώπων)
- να αναφέρουν τις βασικές συνθήκες που υπάρχουν στο σχολείο τους και στην περιοχή γύρω από το σχολείο τους (καιρικές συνθήκες, χαρακτηριστικά βλάστησης)

Καλλιέργεια ιδιοτήτων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων που απαιτούνται από την κοινωνία του 21ου αιώνα – ικανότητες κλειδιά

Τα παιδιά:

- να συσχετίζουν τον χρόνο με
  - ο ανθρώπινες δραστηριότητες (ενδυμασία, προστασία από τη βροχή)
  - ο φυσικά φαινόμενα (βροχή, χιονόπτωση, αλλαγή θερμοκρασίας)
  - ο τη βλάστηση (ορατές αλλαγές σ΄ αυτήν)
- να επιλέγουν διαφορετικές διαδρομές που συνδέουν μian αφετηρία κι έναν προορισμό χρησιμοποιώντας σημεία αναφοράς και να ελέγχουν την καταλληλότητα κάθε διαδρομής με βάση δοσμένα κριτήρια (π.χ. να αποφεύγουν τη βροχή χρησιμοποιώντας στεγασμένους διαδρόμους)
- να κάνουν και να καταγράφουν παρατηρήσεις για το περιβάλλον τους (φυσικό και ανθρώπινο)
- να κατηγοριοποιούν αντικείμενα ή στοιχεία του χώρου με βάση όμοια χαρακτηριστικά (καλυμμένοι και ακάλυπτοι χώροι στο σχολείο)
- να επιχειρηματολογούν σχετικά με την καταλληλότητα μιας διαδρομής και να αντικρούουν αντίθετα επιχειρήματα (από πού θα περάσω όταν βρέχει;)
- να τεκμηριώνουν την επιχειρηματολογία τους με έγκυρα δεδομένα για οποιαδήποτε άποψη στηρίζουν.

Καλλιέργεια αξιών, υιοθέτηση στάσεων και επίδειξη συμπεριφορών, που απαρτίζουν τη σύγχρονη δημοκρατική πολιτότητα

Τα παιδιά:

- να αλληλεπιδρούν, μέσα από ομαδική εργασία, επικοινωνητικά με οποιοδήποτε/οποιαδήποτε συμμαθητή/συμμαθήτριά τους, που πιθανόν να ανήκει σε διαφορετική ομάδα ανθρώπων.
- να συστηματοποιούν τους τρόπους κίνησής τους στο χώρο του σχολείου, όταν βρέχει.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

Συνθήκες:	Καιρικές συνθήκες και συνθήκες στο χώρο του σχολείου κατά εποχή	Συσχετίσεις:	συσχετισμός θερμοκρασίας, ανθρώπινων δραστηριοτήτων και ειδών ενδυμασίας με κάθε εποχή
Συνδέσεις:	Επιλογή στεγασμένων διαδρόμων τις βροχερές μέρες (ή με τη χρήση ομπρέλας / αδιάβροχου πανωφοριού)	Χωροχρονικές Αλλαγές – Αλλαγή:	Αλλαγές στη χλωρίδα (άνθισμα φυτών, φυλλοβόλα δέντρα), στην ενδυμασία των ανθρώπων, στις ανθρώπινες δραστηριότητες

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(Β΄ Φάση της Ενότητας, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, από τον Οκτώβριο μέχρι το τέλος Μαΐου)

	<u>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</u>	<u>ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ</u>
	<p><u>Σημειώσεις:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατά την Α΄ Φάση της Ενότητας τέθηκε το γεωγραφικό ερώτημα, έγιναν οι υποθέσεις για τις ενδεχόμενες αλλαγές κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και άρχισε η μέτρηση της θερμοκρασίας με ηλεκτρονικό θερμόμετρο και η καταγραφή των παρατηρήσεων (θερμοκρασία, πώς αισθανόμαστε, λήψη και εκτύπωση φωτογραφιών) στην Αφίσα Τοίχου. 2. Κατά την Β΄ Φάση εξασφαλίζεται η εύρεση και η συστηματική καταγραφή των δεδομένων, τα οποία θα τύχουν επεξεργασίας και ανάλυσης στην Γ΄ Φάση της Ενότητας (τέλος Μαΐου). 	
<u>ΦΑΣΗ Β΄</u>		
ΕΞΕΥΡΕΣΗ – ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (κατά τη διάρκεια της χρονιάς, σε τακτά χρονικά διαστήματα)		
<u>ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδιο 2 – Εύρεση πληροφοριών – πηγών – δεδομένων ώστε να απαντηθεί το γεωγραφικό ερώτημα</u>		

Καθ' όλη
τη
διάρκεια
της
χρονιάς,
συνολικά
3-4
40λεπτα

ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, και μέχρι την ολοκλήρωση της Ενότητας (γ' τρίμηνο, Μάιος), γίνονται οι ακόλουθες δραστηριότητες για εύρεση και καταγραφή των πληροφοριών, που θα χρησιμοποιηθούν για να απαντήσουν τα παιδιά στο ερώτημα «Τι αλλάζει στο σχολείο μας (και σε εμάς) όλον τον καιρό που θα περάσει μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς;».

Α) Κατά τη διάρκεια του έτους, τα παιδιά μαζί με την/τον εκπαιδευτικό προβαίνουν σε μέτρηση και καταγραφή της θερμοκρασίας με τη χρήση ηλεκτρονικού θερμόμετρου, με βάση τις ακόλουθες αρχές:

α) μία ή δύο φορές το μήνα, σε σταθερές, κατά το δυνατόν, ημερομηνίες (κατά προτίμηση αμέσως μετά το μέσο του μήνα)

β) σε εξωτερικό χώρο, σε σταθερό και σκιερό σημείο του σχολείου, κοντά στην αίθουσα διδασκαλίας (π.χ. το περβάζι του παραθύρου δίπλα στην είσοδο της αίθουσας, νοουμένου ότι είναι σκιερό). Η μέτρηση θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά σε σταθερή ώρα της μέρας (π.χ. την ίδια μέρα της βδομάδας και την ίδια διδακτική περίοδο που γίνεται το μάθημα).

Β) Συνολικά, περίπου τέσσερις φορές το χρόνο, πραγματοποιείται φωτογράφιση ενδεικτικής ενδυμασίας των παιδιών (π.χ. πώς είμαι ντυμένος το πρωί που έρχομαι στο σχολείο). Στις φωτογραφίες είναι συστήνεται όπως φαίνεται μόνο η ενδυμασία των παιδιών και όχι τα πρόσωπά τους. Η φωτογράφιση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε μέρες που γίνεται μέτρηση και καταγραφή της θερμοκρασίας με το θερμόμετρο ή οποιαδήποτε άλλη μέρα. Οι φωτογραφίες εκτυπώνονται και κολλιούνται στη θέση για φωτογραφίες στην Αφίσα Τοίχου.

Γ) Επίσης, περίπου τέσσερις φορές κατά τη διάρκεια της χρονιάς τα παιδιά μαζί με την/τον εκπαιδευτικό πραγματοποιούν σύντομες περιηγήσεις στην αυλή του σχολείου ή στην περιοχή γύρω από το σχολείο και εξασφαλίζουν φωτογραφίες που παρουσιάζουν χαρακτηριστικά φυτά του σχολείου ή της περιοχής γύρω από το σχολείο (π.χ. γύρω από τα κάγκελα του σχολείου). Επιλέγονται φυλλοβόλα και αειθαλή δέντρα, καλλωπιστικά φυτά, κ.λπ., ώστε να είναι ορατές αλλαγές που συμβαίνουν σε είδη χλωρίδας με την πάροδο των εποχών. Οι ημερομηνίες και πάλι εκτυπώνονται και κολλιούνται στη θέση για φωτογραφίες στην Αφίσα Τοίχου.

Σημείωση: Εννοείται ότι οι φωτογραφίες γίνονται όταν οι αλλαγές καθίστανται ορατές (π.χ. αρχές Νοεμβρίου, μέσα Ιανουαρίου, αρχές Απριλίου, αρχές Ιουνίου).

Βιωματική
δραστηριότητα –
Αφίσα Τοίχου –
Φύλλο
Καταγραφής
Θερμοκρασίας

Λήψη
φωτογραφιών –
εκτύπωση
φωτογραφιών –
Αφίσα Τοίχου

Λήψη
φωτογραφιών –
εκτύπωση
φωτογραφιών –
Αφίσα Τοίχου

Βροχερή

Σημειώσεις:

<p>μέρα, συνολικά περίπου 2 40λεπτα</p>	<ol style="list-style-type: none"> Μια οποιαδήποτε βροχερή μέρα δίνεται η ευκαιρία να παρατηρηθούν καιρικές αλλαγές, καθώς και να συζητηθεί το θέμα της προσαρμογής των ανθρώπων στις αλλαγές αυτές. Τη μέρα εκείνη μπορεί να γίνει μέτρηση της θερμοκρασίας και λήψη φωτογραφιών, όπως περιγράφεται στις πιο πάνω διαστηριότητες. Η ποιοτική περιγραφή του εύρους των αριθμητικών θερμοκρασιών με τις έννοιες «ψηλή θερμοκρασία», «χαμηλή θερμοκρασία» και «μέτρια θερμοκρασία» αναφέρεται στον βαθμό που η θερμοκρασία επηρεάζει το αίσθημα θερμικής άνεσης των ανθρώπων. Για τους σκοπούς της ενότητας και, αναλόγως της υγρασίας που επικρατεί στην ατμόσφαιρα, «ψηλή θερμοκρασία» περιγράφεται η θερμοκρασία που πλησιάζει ή είναι ψηλότερη από τους 30 βαθμούς Κελσίου, «μέτρια θερμοκρασία» περιγράφεται η θερμοκρασία μεταξύ 20 και 28 βαθμών, ενώ η θερμοκρασία κάτω των 18 βαθμών μπορεί να θεωρηθεί χαμηλή. <p>Τίθεται στα παιδιά το ερώτημα: «Τι άλλαξε σήμερα;» και τα παιδιά αναφέρουν στην ολομέλεια τις παρατηρήσεις τους. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σήμερα βρέχει / είναι μια βροχερή μέρα / έπεσε βροχή. • Στον ουρανό βλέπουμε σύννεφα. • Σήμερα κρυώνουμε / κάνει κρύο. • Φυσάει άνεμος. <div data-bbox="288 1160 520 1283" style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: center;">ΣΥΝΘΗΚΕΣ</p> <p>Στη συνέχεια, γίνεται μέτρηση της θερμοκρασίας με το ηλεκτρονικό θερμόμετρο και η ένδειξη καταγράφεται σε μικρό χαρτονάκι. Η ένδειξη της θερμοκρασίας, καθώς και το εικονίδιο «κρυώνουμε» επικολλούνται στην Αφίσα Τοίχου. Με βοηθητικές ερωτήσεις, και στο βαθμό που χρειάζεται, γίνεται σύγκριση με προηγούμενες ενδείξεις που έχουν ήδη επικολληθεί τους προηγούμενους μήνες και εισάγονται νέες έννοιες (βλ. πιο κάτω). Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τον Οκτώβριο το θερμόμετρο έδειχνε πιο μεγάλο αριθμό, αλλά σήμερα που κάνει κρύο, το θερμόμετρο δείχνει μικρότερο αριθμό. • Σήμερα, που ο αριθμός στο θερμόμετρο είναι μικρός, κρυώνουμε, αλλά, όταν ο αριθμός ήταν μεγαλύτερος, αισθανόμασταν άνετα ή ζεσταινόμασταν. • Οι αριθμοί αυτοί που δείχνουν τη θερμοκρασία ονομάζονται «βαθμοί». • Σήμερα το θερμόμετρο δείχνει λιγότερους βαθμούς, από ότι τον Οκτώβριο. • Τον Οκτώβριο η θερμοκρασία ήταν ... βαθμούς, ενώ σήμερα η θερμοκρασία είναι ... βαθμούς. • Σήμερα το θερμόμετρο δείχνει «χαμηλό» αριθμό. Αυτό σημαίνει ότι η θερμοκρασία είναι χαμηλή. • Σήμερα η θερμοκρασία είναι χαμηλή, γι' αυτό κρυώνουμε. 	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p> <p>Ηλεκτρονικό θερμόμετρο – Αφίσα Τοίχου – εικονίδιο «κρυώνουμε» - Συζήτηση στην ολομέλεια</p>
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Όταν το θερμόμετρο έδειχνε πολλούς βαθμούς, η θερμοκρασία ήταν ψηλή. • Σήμερα η θερμοκρασία είναι πιο χαμηλή, ενώ τον Οκτώβριο ήταν πιο ψηλή. • Σήμερα η θερμοκρασία είναι χαμηλή, γι' αυτό ο καιρός είναι ψυχρός. • Σήμερα ο καιρός είναι ψυχρός, επειδή η θερμοκρασία είναι χαμηλή και κρυώνουμε. • Όταν το θερμόμετρο έδειχνε «ψηλό» αριθμό, η θερμοκρασία ο καιρός δεν ήταν ψυχρός. Ήταν θερμός ή ήπιος. <p><i>Σημείωση: Εναλλακτικά, το θερμόμετρο μπορεί να τοποθετηθεί στη θέση έξω από την αίθουσα (π.χ. στο περβάζι του παραθύρου) και η καταγραφή και σύγκριση να γίνει στο τέλος του μαθήματος, μετά από τη βιωματική δραστηριότητα στους χώρους του σχολείου (βλ. πιο κάτω).</i></p> <p>Επίσης, μπορεί να γίνει και φωτογράφιση της ενδυμασίας που φόρεσαν τα παιδιά τη μέρα εκείνη, προκειμένου να αντιμετωπίσουν το κρύο. Η φωτογραφία θα πρέπει, με τη λήξη του μαθήματος, να εκτυπωθεί και να επικολληθεί στην Αφίσα Τοίχου. Τα παιδιά μπορούν, επίσης, να παρουσιάσουν στην ολομέλεια τα είδη ρουχισμού και υπόδυσης που φόρεσαν τη μέρα εκείνη (π.χ. παλτό, γάντλια, κασκόλ, μπότες, γούνινος σκούφος, κ.λπ.). Τα είδη ονομάζονται και τα παιδιά αιτιολογούν τη χρήση τους, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σήμερα φόρεσα μάλλινο σκούφο και γάντλια, για να προστατέψω το κεφάλι μου / τα χέρια μου από το κρύο. • Επειδή φυσάει και κάνει κρύο, φόρεσα κασκόλ, για να είναι ζεστός ο λαιμός μου. <p>Μετά τίθεται το ερώτημα: «Πώς μετακινούμαστε στους χώρους του σχολείου όταν βρέχει;». Ακούγονται οι απόψεις των παιδιών και η συζήτηση επικεντρώνεται στα κριτήρια με τα οποία τα παιδιά επιλέγουν τη διαδρομή που θα ακολουθήσουν (π.χ. χρησιμοποιούμε ομπρέλα, φοράμε το αδιάβροχό μας, περπατάμε κάτω από τις στεγασμένες βεράντες, κ.λπ.). Λέξεις από τις ιδέες των παιδιών καταγράφονται στον πίνακα.</p> <p>Ακολούθως, τίθεται το ερώτημα: «Ποια διαδρομή θα ήταν καλό να ακολουθούσατε, αν έπρεπε να μετακινηθούμε από την αίθουσα διδασκαλίας μας προς ... (π.χ. το γραφείο των δασκάλων);». Τα παιδιά συζητούν στην ομάδα τους από πού θα μπορούσαν να περάσουν, προκειμένου να φτάσουν στον προορισμό τους. Ύστερα, ανακοινώνουν τα επιχειρήματά τους αναφορικά με τις διαδρομές που θα επιλέξουν για να μετακινηθούν από ένα σημείο του σχολείου σε άλλο όταν βρέχει, χρησιμοποιώντας τις φράσεις <i>στεγασμένος διάδρομος, στεγασμένη βεράντα, στέγαστρο αυλής, κ.λπ.</i> και αιτιολογικούς συνδέσμους. Για</p>	<p>Λήψη φωτογραφίας – εκτύπωση φωτογραφίας – Αφίσα Τοίχου – είδη ένδυσης και υπόδυσης των παιδιών – Προφορικός λόγος</p> <p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p> <p>Ομαδική Εργασία – Ανακοινώσεις στην ολομέλεια</p>
--	---	---

<p>παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα περάσουμε κάτω από τον στεγασμένο διάδρομο, επειδή δεν θα βραχούμε. • Να περπατήσουμε προς ..., διότι είναι πιο κοντά. • Μπορούμε να περάσουμε από την κεντρική αυλή, αφού έχουμε ομπρέλα. • Δεν θα περάσουμε από την αυλή, διότι υπάρχουν λάσπες και θα λερώσουμε τα παπούτσια μας. <p>Το τμήμα σχεδιάζει, μετά, τη διαδρομή που θα ακολουθήσει για να υλοποιήσει τη συγκεκριμένη διαδρομή. π.χ. Για να πάμε από ..... μέχρι ..... θα περάσουμε έξω από ....., επειδή η βεράντα είναι στεγασμένη και θα προχωρήσουμε δεξιά προς το στεγασμένο διάδρομο.</p> <p><i>Σημείωση: Εάν υπάρχουν φυλλοβόλα δέντρα που έχουν ρίξει τα φύλλα τους, η διαδρομή μπορεί να περιλάβει και τη θέση στην οποία βρίσκονται αυτά τα είδη βλάστησης (π.χ. ο κήπος του σχολείου, σημείο δίπλα στα κάγκελα του σχολείου) προκειμένου τα παιδιά να παρατηρήσουν τις αλλαγές αυτές, καθώς και να γίνει λήψη φωτογραφίας. Και πάλι, η φωτογραφία θα πρέπει να εκτυπωθεί και να επικολληθεί στην Αφίσα Τοίχου.</i></p> <p>Τα παιδιά και η/ο εκπαιδευτικός υλοποιούν τη σύντομη διαδρομή που έχουν σχεδιάσει, περπατώντας σε σειρές (μοτίβα) και ελέγχοντας σε συγκεκριμένα σημεία αν βρίσκονται κάτω από στεγασμένη βεράντα ή στεγασμένο διάδρομο, αν υπάρχει λάσπη ή κίνδυνος γλιστρήματος, αν η απόσταση είναι η πιο κοντινή, κ.λπ..</p> <p>Επιστρέφοντας στην αίθουσα, τα παιδιά χρησιμοποιούν το Φύλλο Εργασίας (Τεύχος Α΄, σελ. 30-31) και σημειώνουν στεγασμένους χώρους (διάδρομοι, κλιμακοστάσια, κ.λπ.), τους οποίους θα χρησιμοποιούσαν για τη μετακίνησή τους μια βροχερή μέρα.</p> <p>Η σελίδα 32 στοχεύει ταυτόχρονα και στην παραγωγή προφορικού λόγου με τη χρήση του νέου λεξιλογίου. Εννοείται ότι γίνονται δεκτές και άλλες ιδέες των παιδιών, όπως για παράδειγμα η επιλογή πιο σύντομης διαδρομής σε ανοικτό χώρο με χρήση ομπρέλας ή αδιάβροχου πανωφοριού. Αναμένεται τα παιδιά να εκφράσουν προτάσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Όταν βρέχει, και δεν έχουμε ομπρέλα, προτιμάμε να περπατάμε κάτω από τους στεγασμένους διάδρομους, για να μην βραχούμε. • Είμαστε προσεκτικοί να μην γλιστρήσουμε στο πάτωμα, ούτε να πατήσουμε στις λάσπες. • Όταν έχουμε αδιάβροχο πανωφόρι, μπορούμε να περπατάμε στη βροχή. Με αυτό τον τρόπο, όμως, είναι πιο εύκολο να βραχούν τα παπούτσια μας. 	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p> <p>Λήψη φωτογραφίας – εκτύπωση φωτογραφίας – Αφίσα Τοίχου</p> <p>Βιωματική δραστηριότητα</p> <p>Φύλλο Εργασίας (Τεύχος Α΄, σελ. 30-31)</p> <p>Φύλλο Εργασίας (Τεύχος Α΄, σελ. 32) – Προφορικός λόγος</p>
--	--

	<p>Με την ολοκλήρωση των εργασιών, τα παιδιά καλούνται να αφαιρέσουν από τη μέση των Φύλλων Εργασίας (Τεύχος Α΄) το φύλλο που περιλαμβάνει τη σελίδα 29 (Τι αλλάζει, τι μένει ίδιο;). Τα Φύλλα θα πρέπει να φυλαχθούν στην αίθουσα διδασκαλίας, προκειμένου να είναι στη διάθεση των παιδιών κατά την Γ΄ Φάση της Ενότητας (τέλος Μαΐου).</p>	<p>Φύλλο Εργασίας (Τεύχος Α΄, σελ. 29)</p>
--	---	---